

»Smiem
to?«

Príručka pre ľudí zdržiavajúcich
sa na verejnom priestranstve

suchthilfe
wien

Stadt+Wien
Wien ist anders.

Mobilná sociálna práca vo verejných priestoroch je jednou z oblastí pôsobenia spoločnosti s ručným obmedzeným zaoberajúcej sa liečbou závislosti **Suchthilfe Wien gemeinnützige GmbH**. Táto oblasť pozostáva z tímov **sam** (sociálny, bezpečný, aktívny, mobilný) ako aj **help U**.

Jej prioritou je

- podpora všetkých užívateľských skupín vo verejných priestoroch
- aktívne poradenstvo slúžiace na zlepšovanie subjektívneho pocitu bezpečia
- práca založená na sociálnej orientácii

Zásada

Všetci ľudia bez ohľadu na ich sociálne postavenie, vzhľad, náboženstvo, pohlavie, vek a zdravotný stav majú rovnaké právo na využívanie verejného priestranstva. Pre využívanie verejného priestranstva platia zákonné podmienky, ktoré musia VŠETCI dodržiavať.

Táto príručka má byť pomôckou na uľahčenie nekonfliktného spolunažívania na verejnom priestranstve.

1. Žobranie a prosenie	4
2. Sedenie na chodníkoch, zatarasenie ciest	5
3. Vytváranie malých a veľkých skupín na verejnom priestranstve	6
4. Násilie (násilnícke činy v skupine a na okoloidúcich)	7
5. Urážanie iných ľudí	8
6. Agresívne vyhrážanie	10
7. Sankcie za porušovanie zásad slušnosti	11
8. Konzumácia alkoholu a cigariet na verejnom priestranstve	12
9. Drogy	14
10. Výzor, oblečenie, hygiena	15
11. Ľudia a ich psy na verejnosti	16
12. Znečisťovanie verejného priestranstva	18
13. Škoda na majetku	19
14. Spanie na verejnom priestranstve	20
15. Vyvolávanie hluku	22
16. Vykonávanie ankiety, rozdávanie informačného materiálu	23
17. Možné príčiny vykázania	24
Vysvetlivky / Impresum	26

Žobranie je povolené len z dôvodu mimoriadnej tiesňovej situácie, keď jestvujúce sociálne zariadenia neposkytnú pomoc.

V každom prípade je zakázané:

- Dotieravé žobranie (pýtať si viac, nasledovať okoloidúceho)
- Agresívne žobranie (správanie ako strkanie sa, zatarasenie cesty, poťahovanie za šaty a podobne)
- Organizované žobranie (predpokladom je zámerné dohodnutie sa žobrákov) a
- Zorganizovanie žobrania na verejnom priestranstve pre osobu mladšiu ako 14 rokov alebo vzatie ju so sebou

Tieto zákazy môžu byť postihnuté administratívnou pokutou až do výšky 700 eur a vyžobrané peniaze môže vymáhať polícia.

1
Žobranie
a
prosenie

4

Trestné, respektíve zakázané je:

- zatarasenie cesty
- nosenie psa so sebou, ak zatarasuje cestu alebo vytvára prekážku

Osobitné pravidlá na verejnom priestranstve:

V budovách Viedenských liniek (Wiener Linien) a sieti Rakúskych spolkových železníc (ÖBB) je obmedzovanie núdzových východov a zatarasovanie vchodov, východov a priechodov výslovne zakázané.

§3 Viedenského krajského zákona o bezpečnosti
Polícia môže vyzvať osoby prerušiť nasledujúce správanie alebo ich môže požiadať opustiť miesto:

- keď tieto osoby obťažujú iné osoby nepríjemným spôsobom
 - keď vyvíjajú psychický tlak na osoby, ktoré sa približujú nejakému sociálnemu alebo lekárskeму zariadeniu alebo
 - keď tieto osoby bránia druhým osobám vstupu do nejakého verejného zariadenia alebo jeho použitie
- Môže to viesť k pokute až do výšky 700 eur.

5

2
Sedenie na
chodníkoch,
zatarasenie
ciest

Stretávanie sa s viacerými ľuďmi na verejnom priestranstve za sociálnym účelom alebo z dôvodu trávenia voľného času je dovolené, pokiaľ nejde o verejné zhromaždenie (t.j. manifestáciu), pokiaľ sa nepáchajú trestné činy a neobmedzujú okoloidúci. Verejné zhromaždenia sa musia ohlásiť na políciu a účasť na nepovolennej manifestácii môže byť trestná.

§78 Zákona o pravidlách cestnej premávky zakazuje narušovanie dopravy pre chodcov; pri tvorení skupín sa preto musí dbať na to, aby to neobmedzovalo okoloidúcich.

3
Vytváranie
malých a
veľkých
skupín na
verejnom
priestranstve

6

Ublíženie na zdraví, bitka s útokom viacerých osôb na jednotlivca alebo viaceré osoby, vyhrážanie atď. **podliehajú trestnému zákonníku.**

Činy, ktoré obťažujú a ohrozujú iné osoby, sú zakázané.

Čo sa týka **verejnej hromadnej dopravy** je nutné vziať na vedomie predovšetkým nasledovné: Zakázané sú v zariadeniach a vozidlách všetky činy a činnosti, ktoré obťažujú iné osoby a ohrozujú ich bezpečnosť, respektíve narúšajú prevádzku. V prípade, že pracovník dopravného podniku vydá nariadenie alebo vyzve k niečomu, je potrebné následne to vykonať.

4
Násilie
(násilnícke
činy v
skupine
a na
okoloidúcich)

7

Pri verbálnych sporoch hrá rolu intenzita nadávania ako aj početnosť poslucháčov!

Zakázané sú:

- Urážky, výsmech
- Nadávky
- Ohrozovanie druhých osôb fyzickým týraním
- Pohrdanie druhou osobou alebo jej ponižovanie

Zákazy môžu byť podľa intenzity trestané podľa Viedenského krajského zákona alebo podľa trestného zákonníka.

Zakázané je tiež druhej osobe vytkáť trestný čin,

- za ktorý jej bol udelený trest
- ktorý jej bol (podmienečne) odpustený
- ktorý bol zmiernený
- ktorého výrok trestu bol predbežne odložený.

Čisto pri urážkach na cti polícia nezasahuje, v tomto prípade je možné podať sťažnosť na súde.

§ 115 trestného zákonníka k tomu hovorí:

„Kto verejne alebo pred viacerými osobami druhému nadáva, vysmieva sa mu, telesne ho týra alebo sa mu telesným týraním vyhrožuje, je ... trestaný odňatím slobody až do výšky troch mesiacov alebo peňažnou pokutou do výšky 180 denných sadziieb. Dodatočne existuje ešte **§ 81** zákona o policajnej bezpečnosti, v ktorom sa uvádza, že kto neoprávnene porušuje obzvlášť bezohľadným správaním verejný poriadok, trestá sa ... peňažnou pokutou až do výšky 218 Euro.“ Popri tom môžu byť potrestané aj iné veci ako verbálna agresivita, ako napríklad vyhadzovanie vriec s odpadkami na chodník, úmyselné ponechanie väčšieho množstva plechoviek od piva na verejnom priestranstve atď.

Podľa doslovného znenia a úmyslu sa môže naplniť skutková podstata nebezpečného vyhrážania (§ 107 trestného zákonníka), ako napríklad pri nasledovných vyhrážkach:

„Zabijem ťa!“ alebo „Dolámem ti všetky kosti!“

6
Agresívne
vyhrážanie

10

Močenie na verejnosti

Tento skutok porušuje slušnosť (§1 Viedenského krajského zákona o bezpečnosti), spôsobuje znečistenie ulíc a chodníkov (§ 92 Zákona o pravidlách cestnej premávky) a môže sa trestať administratívnou pokutou až do výšky 700 Euro.

Sexuálne činnosti na verejnosti

Pod týmto pojmom rozumieme sexuálne činnosti zamerané na pohlavné orgány, predovšetkým pohlavný styk, ako aj tomu porovnateľné činnosti. Dôležité pritom je, kto si túto činnosť všimne (napríklad deti) a či vzbudzuje pohoršenie.

Dodatočne môže byť použitý §1 Viedenského krajského zákona o bezpečnosti (porušenie pravidiel slušného správania).

7
Sankcie
za
porušovanie
zásad
slušnosti

11

Deti / mládež

Konzumácia alkoholu a cigariet je na verejnom priestranstve dovolená od 16. roku života.

Konzumácia alkoholu na verejnosti je povolená a nie je trestná.

Pozor:

- Ak sa človek opije, lebo plánuje spáchať trestný čin (napríklad dodať si odvahu alkoholom pred bitkou), je to trestné.
- Pre prípad, že sa človek v stave opitosti vedome dopustí právneho priestupku bez toho, aby to vopred plánoval, platí osobitný druh trestu.

8
Konzumácia
alkoholu
a cigariet
na verejnom
priestranstve

12

Pozor:

V budovách Viedenských liniek (Wiener Linien) je po prechode cez závery, ako aj vo všetkých dopravných prostriedkoch konzumácia alkoholu zakázaná. V rámci Rakúskych spolkových železníc (ÖBB), ako aj vo všetkých dopravných prostriedkoch je zakázaná „nadmerná“ konzumácia alkoholu. V budovách dopravných podnikov (Viedenské linky Wiener Linien a Rakúske spolkové železnice ÖBB) platí všeobecný zákaz fajčenia (okrem špeciálne označených častí).

Pozor:

Odhadzovanie cigaretových ohorkov napríklad na ulici je zakázané.

Detské ihrisko

§ 10 Všeobecného nariadenia o zeleni zakazuje fajčenie na detských ihriskách.

13

- Získavanie
- Držanie
- Prenechávanie / predávanie iným osobám
- Výroba
- Dovoz / vývoz

omamných a psychotropných látok sú zakázané (**Zákon o omamných látkach §§ 27–32**) a to nielen na verejnosti!

9
Drogy

14

Čo sa týka oblečenia alebo charakteristického telesného pachu, neexistujú pod holým nebom žiadne obmedzenia.

Výnimka:

ak je použitie verejného zariadenia (lavičky v parku) iným osobám znemožnené, pretože je ich použitie neúnosné.

Výnimka:

Každý/á usporiadateľ / ka má aj počas podujatí na voľnom priestranstve (napríklad koncerty) právo na vytvorenie vlastných pravidiel. Z tohto dôvodu môže usporiadateľ / ka návštevníkom / návštevníčkam zabrániť vstupu alebo ich vykázať z miesta.

Zvláštne pravidlá vo verejnej doprave: osoby, u ktorých sa, na základe ich vonkajšieho stavu očakáva znečistenie zariadenia alebo ohrozenie ostatných cestujúcich, sa nesmú zdržiavať vo vozidlách a zariadeniach verejnej dopravy.

15

10
Výzor,
oblečenie,
hygiena

11.1 Psy ležia na chodníku / blokovanie cesty / obavy chodcov a obchodníkov

Treba dbať na to, aby mal pes na verejnom priestranstve buď náhubok alebo vôdzku. Pri väčšej koncentrácii ľudí musia mať psy bezpodmienečne náhubok. V parkoch musia byť psy na vôdzkach, aj keď majú náhubok. Dôležité je, aby bol pes v každom čase a prípade ovládateľný majiteľom.

Počas použitia verejného dopravného prostriedku musí byť pes na vôdzke a musí mať aj náhubok (to platí aj pre budovy Viedenských liniek Wiener Linien, respektíve Rakúskych spolkových železníc ÖBB).

Pozor:

§ 78 Zákona o pravidlách cestnej premávky:

Zatarasenie cesty ako aj neodôvodnené zastavenie je aj pri vedení zvierat zakázané.

Pri porušení môže byť udelená administratívna pokuta.

11.2 Zdržiavanie sa v zóne pre psov

Ak je iným osobám bránené používanie zóny pre psov za pomoci násillia alebo nebezpečného vyhrážania sa, môže byť v takomto prípade stav vecí predložený súdu.

Pri zisteniach menej závažného stavu vecí sa môže uplatňovať Viedenský zákon o chove zvierat.

11.3. Odstránenie psých výkalov

Znečistenie ulíc, chodníkov a zelených plôch psými výkalmi je zakázané. Majiteľka/majiteľ musí psie výkaly odstrániť.

Podľa **Viedenského zákona o udržiavaní čistoty § 2 (1)** je znečisťovanie ulíc, chodníkov alebo verejne prístupných zelených plôch zakázané. Pod znečisťovaním sa myslí zanechávanie predmetov a vylievanie tekutín.

Za znečisťovanie môžu byť políciou udelené administratívne pokuty.

12
Znečisťovanie
verejného
priestranstva

18

Podľa **§ 125 trestného zákonníka** sa prečinu škody na majetku dopúšťa ten, kto ničí, poškodzuje, deformuje alebo pretvára cudzí majetok na nepoužiteľný (napríklad grafity).

13
Škoda
na
majetku

19

Podľa Nariadenia o stanovaní je trestné najmä kladenie spacích vakov, ako aj stanov mimo kempingových miest.

Spanie na verejnom priestranstve bez akéhokoľvek vybavenia (deky, spacie vaky, atď.) je povolené.

Domy na demoláciu / prázdne domy

Neobmedzeným vstupom na vlastnú zodpovednosť do „opustených budov“ sa nedopúšťa osoba žiadneho porušenia trestnoprávneho ani správneho zákona. Ale keďže takéto budovy podľa zákona takmer neexistujú, pozná zákonodarca pri „obsadení“ takýchto domov množstvo právnych predpisov ako napríklad narušenie domového poriadku, vlámanie, sprenevera.

Okrem toho hrá rolu majiteľ/ka, vlastník/čka objektu:

Prejavom vôle majiteľa/ky (najčastejšie výzva na opustenie domu) tento/táto vyjadruje jeho/jej právo. Obvykle to sprevádza „obnovenie predchádzajúceho stavu“.

Pri „použití násilia za účelom vniku do domu“ (napríklad použitím páčidla, atď.) môže byť k dispozícii skutková podstata za narušenie domového poriadku.

Pokiaľ sa na verejnom priestranstve prehnane nekričí alebo nehuláka, neoznačuje sa takéto správanie za neprimerané, prinajmenšom nie vo dne pri už beztak existujúcom hluku ulice.

Hluk sa považuje za neprimerane hlasný vtedy, ak sa človek vyvolávaním hluku prevíní voči normálnym pravidlám spolunažívania, to znamená správaním, ktorému chýba ohľad na okolie/blížnych, ktorý im prináleží.

Nevhodné vyvolávanie rušivého hluku môže byť potrestané podľa **§1 Ods.1 V 2 Viedenského kraj-ského zákona o ochrane bezpečnosti**.

Ako merítko platí citlivosť na hluk priemerného, teda nie obzvlášť citlivého človeka.

Pripomienka:

robenie hluku, používanie predmetov vytvárajúcich hluk a hranie na hudobný nástroj je v budovách a vozidlách Rakúskych spolkových železníc (ÖBB) a Viedenských liniek (Wiener Linien) zakázané.

15
Vyvolávanie
hluku

22

V budovách Rakúskych spolkových železníc (ÖBB) a Viedenských liniek (Wiener Linien) je rozdávanie informačných materiálov a vykonávanie ankiet možné len po dovolení príslušným prevádzkovateľom.

16
Vykonávanie
ankiet,
rozdávanie
informačného
materiálu

23

Osoba môže byť vykázaná z miesta v prípade, že:

- Sa správa agresívne voči ostatným
- Vyvoláva hluk, hlasno kričí, provokuje druhých
- Spôsobuje znečistenie
- Prihovára sa druhým ľuďom agresívnym spôsobom
- Agresívne žobre
- Močí na verejnosti
- Blokuje obchody, vchody do verejných zariadení alebo pohyblivé schody

K vykázaniu dochádza však až po tom, čo nezaberá žiaden iný prostriedok (napríklad varovanie, výzva, atď).

Ďalej platí:

Kto sa vzoprie priamemu nariadeniu vykázania a počas 12 hodín sa vráti bez ospravedlňujúceho dôvodu do vzdialenosti 150 metrov od miesta, z ktorého bol vykázaný, bude potrestaný pokutou až do výšky 700 euro.

Vykázané nesmú byť osoby v prípade:

- Choroby (napr. náhla slabosť a tým spôsobené blokovanie okoloidúcich)
- Konzumácie alkoholu bez porušenia zákona (napríklad malé skupiny sedia alebo stoja bez toho, aby blokovali okoloidúcich, pijú alkohol a rozprávajú sa)
- Aktívnych (nekonfliktných) diskusií na verejnom priestranstve

Vysvetlivky:

WLSG = Wiener Landessicherheitsgesetz
(Viedenský krajský zákon o bezpečnosti)

StVO = Straßenverkehrsordnung
(Zákon o pravidlách cestnej premávky)

ABGB = Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch
(Všeobecný občiansky zákonník)

SMG = Suchtmittelgesetz
(Zákon o omamných látkach)

StGB = Strafgesetzbuch
(Trestný zákonník)

Impresum:

Suchthilfe Wien gemeinnützige GmbH
Gumpendorfer Gürtel 8
1060 Viedeň
office@suchthilfe.at
www.suchthilfe.at

S podporou: OR Mag. Erath
(Policajný komisariát viedenského okresu Margareten)

SDW
ÖBB (Rakúske spolkové železnice)
Wiener Linien (Viedenské linky)

Spolkové policajné riaditeľstvo Viedeň
Oddelenie bezpečnostnej a dopravnej polície

Úprava:
Bernhard Faiss [MA]

Stav z mája 2012, zmeny vyhradené

suchthilfe
wien

StoDt+Wien

Vydavateľ:
Suchthilfe Wien gemeinnützige
GmbH
Gumpendorfer Gürtel 8
1060 Viedeň
office@suchthilfe.at
www.suchthilfe.at

Táto brožúra Vám bola odovzdaná